gemeente Rheden

B en W-voorstel

portefeuillehouder	begrotingsprogramma	draagt bij aan Global Goal(s)
P. Hofman	2 Leefomgeving	12 Verantwoorde consumptie en productie
b en w-vergadering	**agendapunt**	**bijlage(n)**
		1

rol raad
Ter kennisneming

onderwerp
Kadernota begroting ODRA 2025

INHOUD VOORSTEL
De kadernota begroting ODRA 2025 ter kennisneming sturen aan de raad.

1 Wat is de aanleiding?
ODRA heeft ter voorbereiding van het begrotingsjaar 2025 de kadernota begroting ODRA 2025 opgesteld. Het beschrijft de uitgangspunten en maatschappelijke trends waar ODRA in haar begroting 2025 – 2028 rekening mee gaat houden.

2 Wat is het bestaand beleid c.q. kader?
In de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Arnhem (GR-ODRA) is de begrotingsprocedure vastgelegd.

3 Wat willen wij bereiken op de genoemde Global Goal(s)?
Wij willen een gezonde en veilige leefomgeving en zetten daartoe milieuvergunning-, toezicht- en handhaving in. Met samenwerken in de regio met en via ODRA werken we aan een kwalitatief goede uitvoering van de vergunning-, toezicht- en handhavingstaken (vth-taken) voor milieu voor een reële prijs. Ook werken we in regioverband aan versterking van overige milieutaken.

4 Wat gaan wij ervoor doen?
ODRA voert voor de gemeente Rheden jaarlijks ruwweg 30 controles asbestsanering uit, 130 integrale en 65 thematische milieucontroles bij bedrijven, 10 controles op grondverzet, handelt 200 milieuklachten over bedrijven af en 10 uit het toezicht volgende (juridische) handhavingstrajecten, handelt 50 aanvragen om milieuvergunningen en –meldingen en 280 asbestmeldingen af, beoordeelt 40 milieurapportages en geeft 100 specialistische milieu-adviezen. Met ODRA samen doen we verder (regionale) projecten rond onder meer ondermijning, energiebesparing bij bedrijven en kantoren, circulaire economie en Omgevingswet.

5 Wat zijn de financiële consequenties?

De financiële kaders, beschreven in de kadernota zijn samengevat:

- De omvang van de begroting voor 2025 is geraamd op € 26,4 miljoen. De begroting 2024 is € 24,1 miljoen.
- Het uurtarief voor 2025 zal stijgen met € 5,- van € 99,- tot € 104,-. Dit om de structurele effecten van de komende gemeentelijke CAO en inflatie op te vangen.
- ODRA hanteert 25% van de omzet als overhead percentage.

Meerjarenprogramma

ODRA concretiseert voorjaar 2024 de uitgangspunten en kaders verder en verwerkt dit in de (meerjaren) ODRA-begroting 2025- 2028. Onderdeel hiervan is het opstellen van een meerjarenprogramma 2025-2028 waarin de (gezamenlijke) ambities en opgaven van gemeenten en provincies vertaald en uitgewerkt zijn voor het ODRA-takenpakket. Mogelijk heeft deze uitwerking financiële consequenties. ODRA biedt voor eind april 2024 de ontwerp-begroting voor zienswijzen aan aan de raden en staten.

Mogelijkheden besparingen

In antwoord op de brief van de wethouders financiën in de regio van 8 december met het verzoek bezuinigingsmogelijkheden te zoeken ziet ODRA kansen in het nog verder terugbrengen van het aandeel extern ingehuurde medewerkers en op langere termijn in schaalvergroting (zie de brief in de bijlage). Met de doorgevoerde besparingen op de bedrijfsvoering van afgelopen jaren ziet ODRA in de bedrijfsvoering zelf geen verdere besparingsmogelijkheden.

Bijdrage Rheden

De verhoging van het uurtarief in 2025 zal voor Rheden bij een gelijkblijvend werkpakket een tariefsverhoging van 5% betekenen. Afgelopen jaren neemt het vraaggestuurde werk toe en dan met name een grote toename van het aantal milieuklachten. Voor het jaar 2024 hebben we de verhoging van het uurtarief en de toename van milieuklachten kunnen opvangen binnen het ODRA-budget, mede door de uitgestelde Omgevingswet. Het budget zal in 2025 vanwege de tariefsverhoging en de toename van milieuklachten niet toereikend zijn. Najaar 2024 wordt het definitieve werkprogramma vastgesteld.

Inzicht verloop beschikbaar budget	*2021*	*2022*	*2023*	*2024*	*2025*
Budget	€540.000	€540.000	€675.564	€740.000	€707.000
Geraamde bijdrage Rheden aan ODRA	€523.000	€536.000	€675.000	€740.000	€782.000
Feitelijke bijdrage	€536.707	€560.386	€685.205	Nvt.	Nvt.

Noot:

- In 2023 en 2024 is het ODRA-budget vanuit het klimaatbudget incidenteel verhoogd ten behoeve van de handhaving op energiemaatregelen.
- Het budget bestaat uit het ODRA-budget en een deel van het geluidbudget (verkeersmilieukaart en sanering geluidslawaai).

- Vanaf 2024 is extra milieu-advisering opgenomen in het Werkprogramma ODRA, gedekt door vacaturegelden (functie geluid en ro; €67.000,-).

6 Wat zijn de risico's?

Er is het risico dat:

1. ODRA over het geheel de begroting overschrijdt;
2. ODRA meer werk (moet) leveren dan dat geraamd is in het werkprogramma voor Rheden.
3. Onzekerheid vanwege gevolgen rapport Commissie Van Aartsen.

Ad 1.
Wanneer ODRA het geraamde werk voor alle partners volledig uitvoert, zijn daarmee alle kosten gedekt. Wanneer dit niet lukt (bv. minder vergunningaanvragen), zal een tekort kunnen ontstaan. De partners zullen dit tekort naar rato van inbreng in ODRA moeten bijbetalen. Het risico hierop wordt klein ingeschat aangezien ODRA in voorgaande jaren heeft laten zien dat zij de bedrijfsvoering op orde heeft en strak stuurt op volledige uitvoering van de werkprogramma's en een dynamische capaciteitsplanning hanteert. Daarbij heeft ODRA een algemene reserve van €500.000,- (geraamd eind 2024).

De onzekerheid rond inflatie en CAO is groot. Gerekend is met een tariefsverhoging van 5%. Het risico is dat de werkelijke prijsstijgingen hoger uitvallen. Daarbij nemen de kosten van externe inhuur van medewerkers toe vanwege de schaarste van specialisten op de arbeidsmarkt. ODRA heeft geen invloed op deze externe autonome ontwikkelingen.

Onzeker zijn de consequenties van de Omgevingswet voor ODRA. Risico's zijn op dit punt conservatief begroot. Het is echter niet onwaarschijnlijk dat de uitvoering van de vth-taken in ieder geval tijdelijk significant meer tijd zal vergen, waardoor het risico bestaat dat de volledige uitvoering van de werkprogramma's onder de Omgevingswet onder druk zal komen staan.

Ad 2.
Onvoorzien meerwerk zal leiden tot een hogere rekening van ODRA. Wat betreft het vraaggestuurde deel van het werk van ODRA (vergunningen, klachten en advisering) hebben we hier geen invloed op. Eerder was de fluctuatie door de jaren heen niet groot. Afgelopen jaren is echter het aantal milieuklachten sterk toegenomen. ODRA gaat in 2024 de toename analyseren en onderzoeken of hoe de stijgende trend (in klachten en kosten) te keren. In ieder geval deels betreft het een landelijke trend en ligt het buiten de invloedsfeer van ODRA.

Ad 3
In het voorjaar van 2021 heeft de Commissie Van Aartsen aanbevelingen gedaan ter verbetering van het landelijke milieu-vth-stelsel. Binnen het landelijke Interbestuurlijk Programma VTH (IBP-VTH) en het Gelderse project Versterking Gelders Stelsel worden de aanbevelingen uitgewerkt. Inmiddels zijn robuustheidcriteria voor omgevingsdiensten ontwikkeld. Waar mogelijk zijn de financiële criteria verwerkt in de meerjarenbegroting.

Ook wordt binnen het IBP-VTH onderzocht of een andere financieringssystematiek van de omgevings-diensten het landelijke vth-stelsel kan versterken. Naar verwachting wordt dit in de loop van 2024

concreter. Een andere financieringssystematiek zal hoe dan ook implementatiekosten en zeer waarschijnlijk herverdelingskosten meebrengen. Of herverdeling voor Rheden positief of negatief zal uitvallen, is nog niet in te schatten.

ODRA is volgens de genoemde robuustheidscriteria grotendeels robuust. ODRA verwacht dit echter op langere termijn niet meer te zijn. ODRA onderzoekt daarom samenwerking en eventueel fusie met de Omgevingsdienst Regio Nijmegen, waarmee al een intensieve samenwerking bestaat vanwege gedeelde provinciale vth-taken. Uitgangspunt in deze verkenning is dat het niet mag leiden tot meer kosten voor de deelnemers in ODRA en ODRN.

7 Wat is het draagvlak voor dit voorstel?

Het Algemeen Bestuur heeft 14 december jl. besloten de voorgestelde kaders als richtinggevend vast te stellen. Het bestuur heeft ODRA daarbij de opdracht gegeven te onderzoeken wat mogelijk is om het tarief minder te laten stijgen dan in de kadernota is aangegeven. Deze vraag loopt parallel met eerdergenoemde verzoek van de wethouders financiën.

8 Hoe en met wie wordt er gecommuniceerd?

De kadernota wordt conform afspraak van het bestuur ter informatie naar de raad gestuurd.

9 Wordt er een evaluatie uitgevoerd?

Evaluatie is een structureel onderdeel van de PC-cyclus.

De Steeg,